

KS. MICHAŁ KLEMENTOWICZ

SŁOWO ZAWSZE AKTUALNE.
SYSTEMATYZACJA HOMILII W KLUCZU
CHRYSTOCENTRYCZNYM
ARTYKUŁ RECENZYJNY PUBLIKACJI
GŁOSIMY PANA JEZUSA CHRYSYUSA. TREŚĆ PRZEPOWIADANIA

A WORD IS ALWAYS CURRENT:
THE SYSTEMATISATION OF THE HOMILY IN THE CHRISTOCENTRIC KEY
REVIEW ARTICLE OF *WE PROCLAIM THE LORD JESUS CHRIST.*
CONTENT OF THE PREACHING

Abstract. The correct actualization of the word of God in the Christocentric manner is still a necessary concern that aims to properly explain different elements of the kerygma to recipients. The concept of proper actualization has been systematized in the position *We proclaim the Lord Jesus Christ. Content of the preaching*. The reviewed publication consists of 13 articles, in which kerygmatic, existential, didactic and moral aspects of a preaching have been presented. The listed item is a compendium of correctly revealing the mystery of Jesus in the ministry of the word of God.

Key words: actualization; christocentric; liturgy; preaching.

WSTĘP

Św. Augustyn w *Kazaniu 179* jednoznacznie stwierdza, że „słuchać słowa Bożego to karmić się Chrystusem”¹. Wyznacza to itinerarium poprawnej aktualizacji słowa Bożego w czasie liturgii², gdzie chrystocentryzm prze-

Ks. dr MICHAŁ KLEMENTOWICZ – adiunkt Katedry Homiletyki w Instytucie Liturgiki i Homiletyki na Wydziale Teologii KUL; adres do korespondencji – e-mail: hindenburg@wp.pl

¹ B. NADOLSKI, *Gesty i słowa w Eucharystii*, Kraków: Wydawnictwo Salwator 2009, s. 48.

² Mimo rozbieżności zjawisk i nieustannej dyskusji można tu mówić wyłącznie o homilii. Potwierdzeniem mogą tutaj być *Wskazania Konferencji Episkopatu Polski dotyczące homilii mszalnej*,

powiadania jest obowiązującą normą. Wskazane tutaj odniesienie jest istotne dla samej liturgii, albowiem – jak pisze św. Atanazy w *De Incarnatione* 54, 3 – „Słowo Boże stało się człowiekiem, aby człowiek stał się Bogiem”. Homilia więc jako integralna część liturgii zmierza do przebóstwienia człowieka, aby w czynnościach liturgicznych każdy odbiorca mógł spotkać żywego Chrystusa, który odpowiada w duchu wiary na żywotne pytania, jakie nurtują ludzi słuchających słowa Bożego.

Wspomniany chrystocentryzm przepowiadania jest więc zasadą poprawnej posługi homilijnej w czasie liturgii. W tym kontekście przedmiotem zainteresowania w niniejszym artykule jest publikacja *Głosimy Pana Jezusa Chrystusa. Treść przepowiadania* (dalej skrót: *GPJCH*), wydana pod redakcją ks. Henryka Sławińskiego w Krakowie w 2017 r. jako IV tom serii „Ancilla Verbi”, a sfinansowana z dotacji na utrzymanie potencjału badawczego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, przyznanej przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 2015 r. Pozycja jest dziełem naukowym, recenzowanym, dostępnym zarówno w wersji drukowanej³, jak też elektronicznej w Internecie (DOI: 10.15633/9788374385329). Uzasadnieniem prowadzonej tutaj refleksji jest przede wszystkim aktualność tematyki, jaka została podjęta w analizowanej publikacji. Wpisuje się ona bowiem zarówno w zacytowane normy KEP dotyczące homilii, a ponadto jest ważnym rozwinięciem zagadnień sformułowanych w *Dyrektorium homiletycznym*⁴.

Celem niniejszego opracowania jest ocena zawartości naukowej oraz spojrzenie na stronę formalną publikacji *GPJCH*. Artykuł zmierza ponadto do umiejscowienia publikacji w nurcie pojawiających się na gruncie naukowym podobnych (pod względem materialnym) monografii oraz innych opracowań naukowych. Analiza wszystkich wymienionych tutaj zjawisk pozwoli na sformułowanie oceny dzieła zbiorowego, jakim jest *GPJCH*.

GPJCH składa się z trzynastu rozdziałów, które tworzy tyleż artykułów dwunastu autorów. W pierwszym z nich, autorstwa ks. Henryka Sławińskiego pt. *Przepowiadanie chrystocentryczne* (*GPJCH*, s. 11-29), autor definiuje homiletykę jako naukową refleksję nad przepowiadaniem misterium Jezusa Chrystusa. W tym kontekście ks. H. Sławiński prezentuje przede

[http://episkopat.pl/biskupi-homilie-powinny-byc-kazdorazowo-starannie przygotowywane/](http://episkopat.pl/biskupi-homilie-powinny-byc-kazdorazowo-starannie-przygotowywane/) (dostęp: 6 III 2018).

³ *Głosimy Pana Jezusa Chrystusa. Treść przepowiadania*, red. H. Sławiński, (seria: Ancilla Verbi IV), Kraków: Wydawnictwo Naukowe UPJPII.

⁴ KONGREGACJA DS. KULTU BOŻEGO I DYSCYPLINY SAKRAMENTÓW, *Dyrektorium homiletyczne*, Poznań: Pallottinum 2015.

wszystkim teologiczne rozumienie chrystocentryzmu głoszenia słowa, precyzując, że chodzi tutaj o „koncentrację zagadnień teologicznych na Bogu objawiającym się w Jezusie Chrystusie” (GPJCH, s. 16). Ważnym elementem w opracowaniu jest także spojrzenie na misterium Chrystusa w przepowiadaniu, które nie może stawać się deprecjacją misterium Trójcy Świętej.

Drugi rozdział, zatytułowany *Głoszenie orędzia Starego Testamentu. Refleksje homiletyczne* (GPJCH, s. 31-65), to artykuł autorstwa ks. Jana Twardego, który został podzielony na pięć obszernych punktów. W pierwszym punkcie autor przedstawia stan badań homiletycznych w zakresie wykorzystania treści Starego Testamentu w przepowiadaniu. W punkcie drugim mamy odniesienie do dokumentów Kościoła w zakresie przepowiadania treści Starego Przymierza. Punkt trzeci, zatytułowany „Historiozbawczy kontekst orędzia Starego Testamentu”, stanowi klucz, który wskazuje na zasadę jedności obu Testamentów. Według tejże koncepcji wszelkie centralne tematy wiary zapowiedziane w Starym Przymierzu wypełniają się w osobie Chrystusa. Punkt czwarty, pt. „Łączenie tekstów starotestamentowych z tekstami nowotestamentowymi”, został skonstruowany na kanwie czterech modeli interpretacji Nowego Testamentu w zestawieniu ze Starym Przymierzem. Oprócz modeli autor zaproponował ponadto trzy rodzaje harmonizacji, dzięki którym mogą być harmonizowane teksty umieszczone w lekcjonarzu. Ostatni punkt to podsumowanie wszystkich zaprezentowanych w opracowaniu koncepcji.

Trzeci z tekstów zamieszczonych w publikacji to artykuł ks. Witolda Ostafińskiego pt. *Orędzie głoszone przez Jezusa Chrystusa* (GPJCH, s. 67-86). Autor przedstawia sposób, treść, cel oraz metodę głoszenia misterium Jezusa Chrystusa, które aktualizowane są w liturgicznej postudze słowa.

Autorem kolejnego z artykułów, zatytułowanego *Głoszenie Chrystusa i jego recepcja w starożytności i dziś w aspekcie przepowiadanej treści* (GPJCH, s. 87-118), jest uznany patrolog Arkadiusz Baron SJ, który prezentuje koncepcję patrystycznego spojrzenia na kwestię chrystocentryzmu głoszenia, akcentując zasadnicze treści związane z doktryną chrystologiczną w starożytności. Jest to ponadto kompendium treści, można powiedzieć, klasycznych już opracowań takich autorów, jak Augustyn Jankowski, Jean Daniélou oraz Franciszek Szulc, którzy w swoich publikacjach zajmowali się starożytną chrystologią judeochrześcijańską (GPJCH, s. 92-93). A. Baron przedstawia ponadto sposoby głoszenia Chrystusa w perspektywie różnic cywilizacyjnych basenu Morza Śródziemnego ze szczególnym odniesieniem do kultury semickiej oraz mentalności greckiej oraz łacińskiej.

Misterium Chrystusa, kerygmat i dogmat w przepowiadaniu (GPJCH,

s. 119-146) to kolejny tekst, autorstwa ks. Henryka Sławińskiego, w porządku analizowanej publikacji. Został on podzielony na pięć punktów. Po wprowadzeniu ks. H. Sławiński omawia zagadnienia związane z rozumieniem terminu „misterium”, następnie w kolejnych dwu punktach wyjaśnia etymologię i znaczenie wyrazów „kerygmat” oraz „dogmat”. W ostatnim, piątym punkcie swojego opracowania określa znaczenie kerygmatu i dogmatu w głoszeniu misterium Chrystusa. Przeprowadzona analiza relacji pojęć „kerygmat” i „dogmat” została przez autora zaprezentowana na przykładzie występowania obydwu form w ramach różnych przykładów posługi słowa (*GPJCH*, s. 134-136). Autor opracowania określił ponadto rolę dogmatu w posłudze przepowiadania słowa, akcentując jego pozytywną i krytyczną rolę w głoszeniu.

Kolejny rozdział analizowanej publikacji rozwija zagadnienie chrystocentryzmu przepowiadania w wymiarze posługi słowa w całym roku liturgicznym. Autor stanowiącego go artykułu pt. *Głoszenie Chrystusa w roku liturgicznym* (*GPJCH*, s. 147-171), ks. Stanisław Dyk, zwraca uwagę przede wszystkim na charakter roku liturgicznego, który uobecnia całe misterium Chrystusa. Szczególne miejsce zajmują w tej przestrzeni wydarzenia paschalne. Wychodząc od sformułowanych przesłanek, autor artykułu je ważne zalecenie: „Homilista powinien wiedzieć zatem, że rok liturgiczny to nie zlepek poszczególnych okresów liturgicznych, lecz jedna całość, której centrum jest Wielkanoc” (*GPJCH*, s. 152). Ważnym elementem opracowania ks. S. Dyka jest ponadto zwrócenie uwagi na duchowy wymiar przesłania roku liturgicznego. Jego celem jest doprowadzenie wiernych do dojrzałości w wierze oraz „przeżywania swego życia w powiązaniu ze zbawczym misterium Chrystusa” (*GPJCH*, s. 155). Rekapitulacją myśli artykułu jest sformułowanie przez autora trzech konkretnych perspektyw przepowiadania w roku liturgicznym. Ks. S. Dyk przedstawił tutaj tzw. perspektywę chrystologiczno-paschalną, co pozwala głoszącemu zachować jedność głoszenia ze strukturą ewangelii. Druga z perspektyw ma „charakter organiczny i pedagogiczny”. W tym wymiarze poszczególne misteria Chrystusa w roku liturgicznym ukazywane są w swoistym sensie pastoralnym. Pozwala to nie tylko na właściwą harmonizację tekstów lekcjonarza, ale też na aktualizację historii zbawienia, która swoją pełnię znalazła w misterium Chrystusa. Trzecim zaprezentowanym przez ks. S. Dyka zakresem jest „wymiar mistagogiczny”. Respektowanie mistagogii w przepowiadaniu ma pozwolić na doprowadzenie do spotkania w homilii z Chrystusem i jednocześnie ma zapewnić możliwość udzielenia Mu odpowiedzi np. poprzez postawy liturgiczne.

Siódmy rozdział to artykuł pt. *Chrystocentryczne głoszenie zasad życia chrześcijańskiego* (*GPJCH*, s. 173-196) autorstwa ks. Leszka Szewczyka.

Wprowadzeniem do tej części publikacji jest określenie przez ks. L. Szewczyka zasad chrystocentryzmu przepowiadania w posłudze słowa Bożego. Drugi punkt rozdziału został poświęcony konieczności głoszenia zasad życia chrześcijańskiego, które ukazywane są przez homilistę jako swoisty rezultat wyznawanej wiary. W punkcie trzecim autor ukazał biblijne podstawy przepowiadania treści parenetycznych. W odniesieniu zarówno do Nowego, jak i do Starego Testamentu autor podkreślił, że imperatyw moralny pojawiający się w przekazie biblijnym zawsze zostaje poprzedzony indyktywem zbawczym, tzn. objawieniem zbawczego działania Boga (*GPJCH*, s. 181-182). Odnosząc się do treści głoszonych zasad moralnych (kolejny punkt tego rozdziału), ks. L. Szewczyk poświęcił go właśnie zagadnieniom merytorycznym, jakie powinny znaleźć się w posłudze słowa. W tym zakresie autor zwrócił uwagę, że homilista powinien koncentrować się na jednym zasadniczym problemie, który w sposób konieczny powinien wynikać z głoszonego kerygmatu. Kolejnym elementem tego rozdziału jest nakreślona przez autora konieczność uzasadniania w różnych formach głoszonych zagadnień parenetycznych. Wiąże się to ze zróżnicowanym poziomem odbiorców słowa Bożego. Przy omawianiu zagadnienia dotyczącego miejsca zasad moralnych w posłudze słowa ks. L. Szewczyk, odnosząc się do popularnego w przepowiadaniu modelu egzystencjalno-dialogicznego, określa stałe w nim miejsce na formułowanie imperatywu moralnego. W kolejnym punkcie tego rozdziału autor odniósł się do pozostałych aspektów formalnych, jakie powinny znaleźć się w przybliżaniu przesłania moralnego. Podkreśla tutaj zwłaszcza odniesienie na poziomie argumentacji do szerokiej możliwości retorycznej, jaką daje posługiwanie się nawiązaniem do sfery intelektualnej, wolitywnej oraz afektywnej. W ostatnim punkcie rozdziału, określając najważniejsze błędy w głoszeniu prawd kerygmatacznych, autor podkreślił rolę, jaką w procesie formułowania homilijnej parenezy może odgrywać proces *lectio divina*.

Ósmy rozdział publikacji to artykuł zatytułowany *Chrystocentryzm eklezjalny w przepowiadaniu słowa Bożego* (*GPJCH*, s. 197-220) autorstwa ks. Sławomira Płusa. Wychodząc od relacji między Chrystusem a Kościołem, autor podkreśla przede wszystkim istnienie Kościoła, który będąc niejako sakramentem jest znakiem zjednoczenia ludzi z Bogiem w Chrystusie. W tym wymiarze autor pokazał relację między wspólnotą Kościoła a jej Oblubieńcem, Chrystusem. W praktyce więc, według koncepcji zaprezentowanej przez autora, chrystocentryzm eklezjalny oznacza „zaproszenie do przyjęcia miłości [Chrystusa] i do udzielenia odpowiedzi na nią” (*GPJCH*, s. 203). Ks. S. Płusa zwraca ponadto uwagę, że chrystocentryzm w posłudze homilij-

nej opiera się na dziele Syna Bożego, który przestał istnieć dla siebie, żyjąc dla drugich. Określona w ten sposób zasada proegzystencji Chrystusa staje się zobowiązaniem dla wspólnoty Kościoła. Autor formułuje również ważną implikację dla przepowiadania, twierdząc, że aktualizacja kerygmatyczna powinna mieć silny akcent kerygmatyczny, co pozwala pogłębiać więź słuchacza z Chrystusem, a w ten sposób rodzić wiarę. Oprócz wymienionych odniesień ks. S. Płusa wiąże chrystocentryzm eklezjalny z określonym modelem komunikacji. Wzorem dla autora jest droga uczniów, którzy zmierzając do Emaus, spotykają na niej Chrystusa. Autor zwraca również uwagę, że chrystocentryzm eklezjalny związany jest z obowiązującą w Kościele zasadą budowania relacji. Dzięki temu przewyciężony zostaje element instytucjonalny na rzecz promowania we wspólnocie ludzkiej godności zwłaszcza w wymiarze ludzi wykluczonych społecznie.

Głosimy Chrystusa, który jest i który przychodzi (GPJCH, s. 221-235) to tytuł dziewiątego rozdziału analizowanej publikacji. Stanowiący go tekst ks. Edwarda Wasilewskiego jest próbą chrystocentrycznego ujęcia prawd eschatologicznych. Autor nie tylko przedstawił podstawowe zagadnienia eschatologiczne w ujęciu katechizmowym, starał się także ukazać zasady ich poprawnego przybliżenia w homilii. Autor uczynił jednak ważne zastrzeżenie, podkreślając, że samo zaprezentowanie prawd z zakresu eschatologii nie może być uznane za wystarczające kryterium. Celem mianowicie aktualizacji homilijnej jest zaprezentowanie ich w kontekście życia słuchaczy, co powinno zmierzać do osiągnięcia swoistego duchowego pożytku odbiorców.

Rozdział dziesiąty, zatytułowany *Chrystocentryzm maryjny w przepowiadaniu (GPJCH, s. 237-235)*, ks. Tadeusz Lewandowski zaprezentował jako zagadnienie dotyczące przepowiadania homilijnego, które w praktyce głoszenia często nacechowane jest brakiem zorientowania na dzieło Jezusa Chrystusa. Autor przedstawił przede wszystkim Maryję jako obecną w dziele historii zbawienia. Następnie nakreślił, w jaki sposób można pokazać Maryję w ramach tzw. idei korelacji z dziełem Odkupienia. Wskazał ponadto, w jaki sposób Maryja może być ukazana jako związana z misterium Kościoła. Wskazane indykacje pozwolą, w zamyśle autora, na zachowanie chrystocentryzmu w przepowiadaniu maryjnym.

Kolejny, jedenasty rozdział, zatytułowany *Chrystocentryczne przepowiadanie hagiograficzne (GPJCH, s. 261-280)*, został poświęcony zasadzie ukazania misterium Chrystusa wobec wyzwania, jakim jest przepowiadanie o świętych. Ks. Kazimierz Panuś, autor stanowiącego ten rozdział artykułu, stara się przede wszystkim ukazać świętość jako formę lub miarę ludzkiego życia.

Następnie od ukazania normy życia w świętości przeszedł w prezentowanych zagadnieniach do osoby Jezusa Chrystusa – „korony wszystkich świętych”. Rekapitulacją jest ocena przepowiadania hagiograficznego, zakończona sformułowaniem imperatywów w zakresie poprawności tej formy przepowiadania w liturgii.

Treść dwunastego, przedostatniego rozdział monografii stanowi artykuł *Chrystocentryczna interpretacja ludzkiego życia w przepowiadaniu* (GPJCH, s. 281-294) autorstwa ks. Adama Kalbarczyka. Jako kryterium poprawnego głoszenia (aktualizacji) autor podaje zdobycie odpowiedniej „wiedzy o życiu” odbiorców. Jednocześnie element aktualizacji antropologicznej musi być zsynchronizowany z „poznaniem tajemnicy Chrystusa i zawartej w niej tajemnicy człowieka oraz jego życia w świecie” (GPJCH, s. 289). Nie chodzi tu jednak, jak podkreśla ks. A. Kalbarczyk, o dostrzeżenie wymiaru przyczynowo-skutkowego, gdzie człowiek jest w stanie rozpoznać swoją historię życia. Chodzi raczej o całościowe ujęcie tego, kim jest człowiek, oraz przyjęcie, że odpowiedź na to pytanie jest możliwa wyłącznie w perspektywie tajemnicy Chrystusa.

W ostatnim rozdziale, w tekście zatytułowanym *Chrystocentryczna interpretacja ludzkiej kultury* (GPJCH, s. 295-308) ks. Andrzej Draguła dokonuje analizy kultury, której elementem pozostaje religia chrześcijańska, gdzie dokonał się „paradygmat Wcielenia”. W tym kontekście ks. A. Draguła rozwija myśl, że kultura ludzka musi być budowana właśnie na wymiarze Wcielenia, który chroni ludzkość przed błędem antropocentryzmu w kulturze. Wskazana tutaj relacja kultury i religii jest, zdaniem wielu badaczy, zawsze możliwa, mimo istniejących (autor opisuje to szczegółowo w treści całego przedłożenia) rozbieżności.

Merytorycznie analizowane teksty poszczególnych rozdziałów (artykułów) GPJCH z całą pewnością cechują się stylem naukowym. Pojawiają się w nich liczne pojęcia obecne w dyskursie teologicznym. Ponadto dostrzegalna jest właściwa temu typowi tekstów ścisłość i precyzja artykulacji poszczególnych zagadnień, a ponadto obiektywizm prezentowanych treści. Semantycznie teksty są zbudowane jak najbardziej poprawnie. Strukturę tematyczno-rematyczną całości książki wyznaczają kolejne rozdziały, których układ jest bardzo logiczny: oto po przedstawieniu zagadnień biblijnych, jak też kwestii związanych z kerygmatem przepowiadania zaprezentowane zostają kwestie związane z egzystencjalnym wbudowaniem kerygmatu w życie odbiorców. Taki układ zdradza pewną tendencję, jaka pojawia się w publikacjach z zakresu treści przepowiadania w ostatnim czasie. Podobną koncepcję seman-

tyczną można dostrzec chociażby w publikacji ks. Stanisława Dyka *Homilia Droga do żywego poznania misterium Chrystusa*⁵ oraz pracy zbiorowej pod redakcją ks. Michała Dąbrówki i ks. Michała Klementowicza pt. *Homilia integralna. Studium treści przepowiadania homilijnego*⁶.

Pomimo niezaprzeczalnych zalet *GPJCH* nie można uznać za publikację nowatorską. Wpisuje się ona bowiem w szereg publikacji z zakresu homiletyki materialnej, jakie ukazały się w ostatnim czasie. Oprócz dwu wymienionych wyżej warto zwrócić uwagę także na publikację ks. S. Dyka *Co głosić, aby wierzyli? Studium homiletyczne lekcjonarza mszalnego*⁷. Wszystkie wymienione publikacje podejmują w różnym wymiarze problem podstawowy dla *GPJCH*, czyli zakres chrystocentrycznego głoszenia słowa Bożego. Analizowana publikacja jest więc raczej formą uporządkowania pewnych znaczeń w zakresie posługi przepowiadania. Dziwić może jednak fakt braku szerszego odwołania w poszczególnych artykułach do chociażby książki *Co głosić, aby wierzyli?*, w której ks. S. Dyk nie tylko poświęcił cały passus zagadnieniu chrystocentryzmu⁸, ale omówił również to zagadnienie w wymiarze poszczególnych misteriów życia Jezusa odsłanianych w tekstach harmonizowanych w lekcjonarzu, co wydaje się kluczowe dla koncepcji rozwijanej w *GPJCH*.

Monografia *GPJCH* stanowi próbę usystematyzowania zasad głoszenia słowa w kluczu chrystocentryzmu. Zaletą publikacji jest jej dostępność online. Umożliwia to łatwiejszą percepcję szeregu ważnych zagadnień podejmowanych przez poszczególnych autorów. Wszystkie artykuły (stanowiące poszczególne rozdziały książki) prezentują ponadto ciekawą intertekstowość. Wynika ona z zebranej po każdym z artykułów bibliografii, co pozwala na poszerzenie wiedzy w perspektywie prezentowanych w publikacji zagadnień.

Sprawne zapoznanie się z treścią publikacji ułatwiają streszczenie w języku polskim oraz angielskim, jak też zestawy słów kluczowych po każdym

⁵ Kielce: Wydawnictwo „Jedność” 2016. W rozdziale I autor pisze o „poszukiwaniu Chrystusa” (chodzi więc o wydobywanie kerygmatu – s. 27-89), w rozdziale II o „ogładaniu Chrystusa” (przeżywaniu kerygmatu w celebracji liturgicznej – s. 91-135), w rozdziale III zaś o „ukazywaniu Chrystusa w ludzkim życiu” (s. 137-194).

⁶ Tarnów: Biblos 2017. Układ treści jest kompatybilny z koncepcją obecną w *GPJCH*, a mianowicie w rozdziale I mowa jest o wydobywaniu kerygmatu (s. 21-47), w rozdziale II – o naswietlaniu kerygmatem ludzkiego życia (s. 49-73), w rozdziale III – o lepszym zrozumieniu kerygmatu (w perspektywie konkretnego odbiorcy – s. 75-104), w IV rozdziale – o parenezie (adresowanej znów do konkretnego słuchacza – s. 105-130), a w rozdziale V – o przeżywaniu misterium w liturgii (s. 131-170).

⁷ Lublin: Wydawnictwo KUL 2013.

⁸ Tamże, s. 32-36.

z artykułów. Pewnym mankamentem jest natomiast brak indeksu rzeczowego, który nie tylko ukazywałby jedność podejmowanej w publikacji tematyki, ale przede wszystkim ułatwiałaby posługiwanie się nią w ramach poszczególnych zagadnień, takich jak: chrystocentryzm, misterium Chrystusa, przepowiadanie orędzia Jezusa w roku liturgicznym itp. Zagadnienia te stanowią wszak wspólny mianownik rozważań podejmowanych w kilku rozdziałach analizowanej publikacji.

BIBLIOGRAFIA

- DYK Stanisław: Co głosić, aby wierzyli? Studium homiletyczne lekcjonarza mszalnego, Lublin: Wydawnictwo KUL 2013.
- DYK Stanisław: Homilia Droga do żywego poznania misterium Chrystusa, Kielce: Wydawnictwo „Jedność” 2016.
- Głosimy Pana Jezusa Chrystusa. Treść przepowiadania, red. Henryk Sławiński, (seria: Ancilla Verbi IV), Kraków: Wydawnictwo Naukowe UPJPII.
- Homilia integralna. Studium treści przepowiadania homilijnego, red. Michał Dąbrówka, Michał Klementowicz, Tarnów: Biblos 2017.
- KONFERENCJA EPISKOPATU POLSKI: Wskazania dotyczące homilii mszalne, <http://episkopat.pl/biskupi-homilie-powinny-byc-kazdorazowo-starannieprzygotowywane/> (dostęp: 6 III 2018).
- NADOLSKI Bogusław, Gesty i słowa w Eucharystii, Kraków: Wydawnictwo Salwator 2009.

SŁOWO ZAWSZE AKTUALNE.

SYSTEMATYZACJA HOMILII W KLUCZU CHRYSTOCENTRYCZNYM

ARTYKUŁ RECENZYJNY PUBLIKACJI *GŁOSIMY PANA JEZUSA CHRYSTUSA*.

TREŚĆ PRZEPOWIADANIA

Streszczenie

Poprawna aktualizacja słowa Bożego w kluczu chrystocentrycznym to nieustanna troska, aby prawidłowo przybliżyć odbiorcom poszczególne elementy kerygmatu. Koncepcja prawidłowego postępowania w tym wymiarze została usystematyzowana w publikacji *Głosimy Pana Jezusa Chrystusa. Treść przepowiadania*. Omawiana publikacja to trzynaście artykułów, w których przybliżone zostały treści kerygmatyczne, egzystencjalne, didaskaliczne oraz moralne. Pozycja stanowi kompendium prawidłowego odsłaniania misterium Jezusa w posłudze słowa Bożego.

Słowa kluczowe: aktualizacja; chrystocentryzm; liturgia; przepowiadanie.